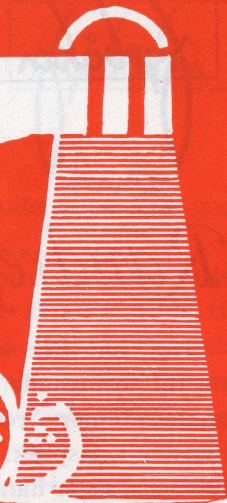

Kyrbåken

Nr 5
1944

Pris
20 öre

Aktuellt:

Mot freden

Sidan 2

Distriktsmötet

Sidan 3

DM i terränglöpning

Sidan 6

Randreflexion

"Nej, han har inte kunnat ställa sig till förfogande, därför att andra organisationer redan tagit hans tjänster i anspråk. Han har inte tid till mera, säger han". Detta yttrande "uppsnappade" vi på tal om en godtemplare häromdagen. Som den intelligente läsaren väl genast räknat ut rör det sig till yttermera visso om en nyinflyttad medlem. En som kommit över till våra trakter på klareringskort.

Han hade alltså kommit från "någonstans" och genast på bästa sätt blivit mottagen och "omhändertagen" av organisationer, politiska och andra, som han tillhört i sin tidigare hemort. De hade bekantat sig med honom och tagit vara på hans kunnande och detta tydligen i så hög grad att han inte med bästa vilja i världen ansåg sig kunna ställa sina krafter till förfogande inom Godtemplarorden, som han även tillhört tidigare.

Vi behöver nog knappast riskera att bli emotsagd om vi påstår att detta yttrande och dess innebörd är ganska nedslående. Vi förstår vederbörande mycket väl och kan ful-

Sedan förra numret av denna tidning utkom ha händelser inträffat, vilka man utan att behöva äga fullmakt som spåman vågar beteckna som ett stort steg fram mot den av alla efterlängtade freden. De allierade har inlett världshistoriens största militära operation. Den länge omtalade invasionen har börjat. För miljoner och åter miljoner förtryckta och tyranniserade människor betyder detta att en strimma av hopp lyser upp en förmörkad horisont. Även för oss betyder det att den obeskrivliga tyngd av fasa och skräck inför de människans lägsta instinkter som under denna mörka tid tryckt oss, lättat.

Det vore falskt och fegt att förneka detta och vi anser oss våga utsäga detta här utan det skall bli betraktat som olämpligt politiserande. Vi betraktar det f. ö. envist inte som en

ler väl sätta oss in i att han redan kunnat erhålla så många förtroendeposter att han inte aktivt kan delta i nykterhetsarbetet.

Honom har vi alltså mycket litet att säga om. Däremot bör detta vara en allvarlig tankeställare för loger och enskilda godtemplare. Här likaväl som på alla andra ställen. Det kan tveklöst fastslås att det är av allra största vikt att man på allt sätt söker rätt på nyinflyttade.

Ofta, tyvärr alltför ofta händer det att det mankerar med klareringskort. Slarvet, man får nog kalla det så, kan ligga på många olika ställen. Det kan vara den avflyttade medlemmen, vederbörande tjänsteman i logen eller någon annan som är den "skyldige". Även om inte vederbörande får fram något klareringskort kan han ju ge sig tillkänna och på så sätt "ta saken i egna händer".

Även om hans tid inte tillåter detta — eller om andra skäl föreligger — bör dock även den "mottagande parten" kunna göra en hel del. Det brukar ju inte vara så förtryvlat svårt att ta reda på om en person är godtemplare eller inte

fråga om politik utan en fråga om moral, mänskliga rättigheter och — skyldigheter. Under denna tid, som med all säkerhet i alla tidsåldrar kommer att betecknas som en av de fulaste skamfläckarna på mänsklighetens sköld, har allt det som vi håller heligt och oantastbart — betraktat som en ofrånkomlig ingrediens i vår andes livsluft — på det mest brutala och ofattbara sätt trampats ner och smutsats.

Inte minst vi inom godtemplarorden har skäl notera denna händelse och det löfte den ger med största glädje. Inom godtemplarorden sätta vi just dessa ideal som förhånas och förtryckas — ännu — inom en stor del av världen främst. De representera något omistligt. Toleransen, rättssäkerheten, humaniteten för att nämna några av dem. Under alla tider ha vi

(obs betydelsen av att bära godtemplarnålen). Det kan ske på arbetsplatsen eller ute i livet på annat håll.

När så kontakt upprättats (för att använda ett aktuellt ord) gäller det at på allt sätt och enträget försöka inressera honom för någon arbetsuppgift inom logen. Förutsättningarna för att detta skall lyckas är naturligtvis många, men en av de viktigaste är utan tvivel att man "är först".

Till ovanstående "randreflexioner" skall vi bara foga att det är av inte ringa vikt att "nykterhetsuppföstran" alltid bedrivs med kraft. Vi är ju överens om att vi anser kampen för en nykter värld, som en av de viktigaste man kan ta sig före. Detta har ju klarlagts otaliga gånger och behöver väl knappast utredas här ytterligare. Ur denna synpunkt och med detta alltid för ögonen bör det även alltid stå klart för alla och envar att det är viktigare än allting annat att han arbetar för nykterheten (bortsett från det "civila" arbetet givetvis) och att allt annat får komma i andra hand.

H. N.

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Postadress: Fyrbåken Box 2050,
Sundsvall.

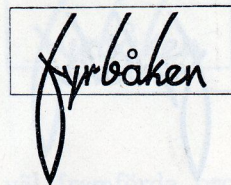
Red.: H. Norling, adr.: Box 826,
Skönsberg.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonto 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1944

1178

"Godtemplarorden tappas inte sugen"

— Kriget och det därav följande beredskapsarbetet har försvärat godtemplararbetet, påpekade DT, br. Erik Olsson, i sitt hälsningsanförande, då det 59:de distriktslogemötet öppnades på pingstdagen i den ståtliga Konsertsalongen i Sundsvall. Ställningen har därför inte kunnat fullt hållas, erinrade han vidare, men Godtemplarorden tappas för den skull inte sugen, utan under en ny paroll "Bygg framtiden på helynkter grund" går den in för att fortsätta arbetet.

Han erinrade vidare om att när det stora uppbyggnadsarbetet, som måste komma när den här "helvetesbranden" är över måste se Godtemplarorden som ivriga "medarbetare". Bäst och effektivast gör vi vårt arbete för den saken genom att verka var och en i sin loge, för att göra den effektiv.

hävdat dessa ideer och kämpat för deras fortbestånd.

Det kan säkerligen heller inte förnekas att det just är de stora ideella föreningarna, som jämte kyrkan bäst förmått motstå denna andliga pestsmitta. Inte blott utanför pesthärden utan även inom den. Detta är ett faktum som med rätta fyller oss med stolthet, men det är även ett faktum som förpliktar oss. Det förpliktar oss och bjuder oss att alltfört envist, sveklöst och utan kompromiss kämpa för dessa stora idéer.

En absolut fordran är också att vi gå främst, då det gäller att läka alla blödande sår. Vi bör stå i främsta ledet i den återuppbyggnad, som kommer efter kriget. Inte endast den materiella utan kanske främst den andliga återuppbyggnaden.

Vi bör göra allt för att lindra smärtorna och inte minst för att söka döva det bottenlösa hat som hotar att alltmer breda ut sig. Vi måste göra allt för att söka utrota all den draksådd, som såtts under denna tid. Vi måste arbeta rastlöst för en bättre, tryggare och vackrare värld.

H. N.

DT riktade i samband med sitt anförande ett särskilt välkommen till storlogens representant, br Nils Andersson, Stockholm, vilken i ett kort svar tackade för de vänliga välkomstorden och frambar ordenstemplarens och storlogens hälsning till distriktslogen. Han erinrade om att vi samlats i pingstens tid — den tid då apostlarna invigdes till sina ämbeten, som människofiskare. Br Andersson uttalade vidare för-

Vi böra vara främst i återuppbyggnaden

hoppningen att vi för varje gång vi samlas skulle erfara en förnyad stark inspiration för fortsatt arbete och önskade framgång för mötet.

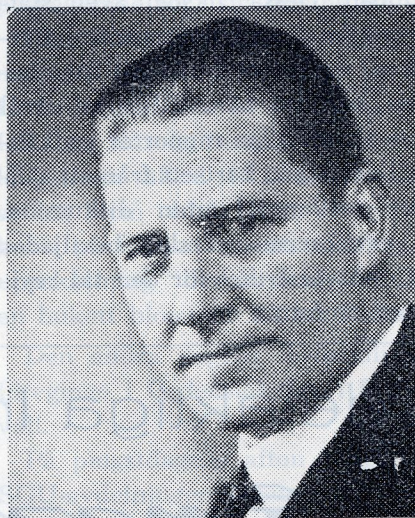
Innan vi går vidare i "protokollet" skall vi blott understryka att de som haft hand om "dekoriationsdetaljen" lyckats väl i sitt förhållande. Salongen, särskilt podiet hade på ett synnerligen tilltalande sätt smyckats med godtemplar- och svenska fanor och massor av blommor. Ut från läktaren "vajade" även över

"mängdens huvuden" en rad godtemplarfanor.

Sedan revisorerna valts till justeringsmän och br Hans Norling till referent utsågs på förslag av ordenskommittén till valkommitté brödrerna Thure Lindh, Einar Wigur och Fritz Gillgren.

Närmast följde reception i tredje graden med inte mindre än fyrtiotre gradtagare. Sedan denna utförts och de nya medlemmarna hälsats välkomna vidtog parentation av under arbetsåret avlidna medlemmar med distriktsloges grad. Parentationen utfördes av hedersmedlemmen i rådet, br A. J. Granström, vilken ägnade de avlidna kämparna en mycket vacker hyllning. I ett särskilt tal erinrade br Granström om br Per Olov Söderbergs oväntade bortgång och tolkade den djupa smärta och sorg som spridit sig i vida kretsar efter denna unga medlem till vilken man haft anledning knyta så stora förhoppningar.

DT, br Erik Olsson utdelade till loger som gjort sig särskilt förtjänta i arbetet för Godtemplarordens folkhögskola ett vackert diplom

Storlogens representant,
br. Nils Andersson.

DT., br. Erik Olsson.

Marknadens förnämsta KONTORSUTENSILIER

saluföres av Nordiska Kartro A.-B., Vasagatan 9, Stockholm

med tack för arbetet. Följande loger fingo diplom: Fridsam och Pingstliljan och Riddar Huss.

Efter paus i arbetet vidtog extra storlogemöte som leddes av DT, br Erik Olsson, vilken därtill erhållit fullmakt av OT. Under detta recipierade 13 medlemmar i storlogegraden.

— Folkrörelserna utgöra ankarfästen för tro och humanitär gärning, fastslog br Nils Andersson i sitt huvudanförande, vilket närmast följde. De äro en integrerade del av den svenska demokratin, konstaterade han vidare. Förefintligheten av folkrörelser är en av förutsättningarna för demokratin och dess fortbestånd

”Folkrörelserna ankarfästen för tro och humanitär gärning”

och om demokratin inte skall vissna ner måste den i hög grad vila på dessa företeelser, som i så hög grad sätter sin prägel på svenskt samhällsliv. Dessa folkrörelser, däribland den äldsta och en av de kraftigaste, Godtemplarorden, representera något omistligt i vårt samhällsliv. De äro levande och betydelsefulla.

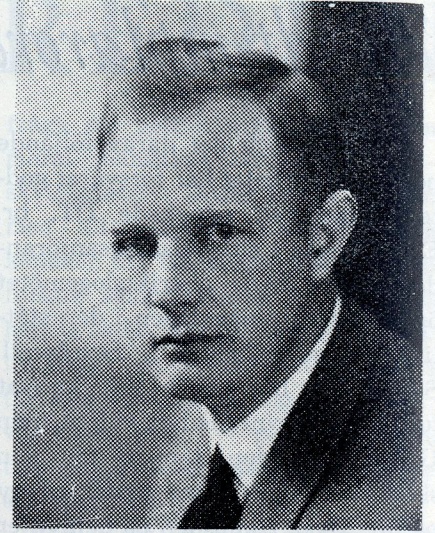
I fortsättningen berörde br Andersson det synnerligen fruktbringande samarbete som etablerats mellan försvarsmakten och Godtemplarorden, omfattande främst gemensam propaganda mot alkoholbruket under värnplikten. I sammanhanget berörde han även det senare upprättade samarbetet mellan sven-

ska fotbollförbundet och Godtemplarorden, vilket även det främst omfattar gemensamt driven propaganda. Ett av resultaten av detta kan ses iform av de affischer, som distribuerats och riktar sig mot alkoholbruket i samband med idrottstävlingar.

Som det främsta exemplet på Godtemplarordens arbete för den kommande freden, nämnde br Andersson den folkhögskola, som orden har för avsikt att uppföra, så snart erforderliga medel influtit. Insamlingen, vilken som bekant pågått ett par år är för närvarande uppe den imponerande summan av 410.000 kr. Igångsättandet av bygget hoppas man skall kunna ske i samband med ordens 65-års jubileum, vilket inträffar i höst. Det gäller tydligen att ta

ett hårt tag för det andra folkhögskolelotteriet. 500.000 kr. har ju stulerats som startsumma!

Tjänstemännens och rådets rapporter behandlades under det br Oscar Haag från Skönsmon förde klubban. Dessa, liksom även statförslag ha tidigare återgivits i Fyrbåken, varför de knappast åter behöva beröras här. Tilläggas skall blott att samtliga rapporter godkändes i det skick, bortsett från ett sällsamt mellanspel utan diskussion. På revisorernas förslag beviljades även ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

F. v. DT., br. Magnus Hovlin.

Även de fem föreliggande motionerna avspisades utan några större meningsutbyten. Ordens- och finanskommitté hade i sina yttranden funnit formen för den allmänna meningen om varje fråga. Missioneringen hade berörts dels i rådets förslag, dels i två av motionerna. Distriktsmötets beslut blev en omläggning av propagandan efter andra former än tidigare. Patrullmissioneringen kommer att försökas och skall dirigeras av distriktsrådet i intimt samarbete med kretstemplarna, vilka i stor utsträckning skola delta i rådets arbete. I övriga frågor fick rådet distriktlogens uppdrag att fatta kompletterande beslut.

Följande tjänstemän valdes av distriktslogen för kommande arbetsår: DT, br Erik Olsson, Östrand, FvDT, br Magnus Hovlin, Matfors, VDT, br Werner Westberg, Erikslund, DS, br Hans Norling, Skönsberg, DSk, br Gösta Nordberg, Sundsvall, DUL, br Fridolf Persson,

Vill Ni göra fördelaktiga inköp?..

...vänd Er då till

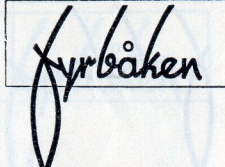
ENGELFELDT'S

(ledande i Norrland)

TELEFONER (v ä x e l): 30 98 37 03 40 98

MÖBLER,

MATTOR, GARDINER, ARMATUR

DLSN., br. Thure Lindh.

DUL., br. Fridolf Persson.

Njurunda, DLSN, br Thure Lindh, Vivstavavrv, DSL, br Sixten Bäckström, Stockviksverken, DR, str. Ingrid Englund, Alnö, DM, br Oskar Jansson, Snudsvall, DO, str Siri Dahlberg, Sundsvall, DA och DIL, br Gösta Nordberg, Sundsvall. Till

liga Sundsvall. Till ungdomskommitté: förutom distriktets ungdomsledare samtliga kretsungdomsledare samt distriktsledaren för scouting. Sjukvårdskommittén fick följande sammansättning, systrarna Karin

Kretstemplarna deltaga i rådets planeringsarbete

revisorer valdes bröderna Waldemar Söderström och O. Arfström, Sundsvall med br Oscar Haag, Skönsmon som suppleant. Till studiekommitté valdes: bröderna Gösta Söderlund, Sundsvall, Hans Åström och Gunnar Berg, Njurunda. Till idrottskommitté: bröderna Gösta Nordberg, Bo Smedlund och Malte Eriksson, samt-

Söderlund, Skönsberg och Margit Larsson, Sundsvall. Till distriktsombud för Reformatorn valdes br Erik Nilsson, Kvissleby, vilken inom parentes sagt mycket påpassligt under den andra förhandlingsdagen propagerade för "sin tidning.

Efter installationen av tjänstemännen, som förrättades av br Jac Lalander, tackade br DT. avgående DR., str Karola Persson för hennes långa och alltid lika intresserade arbete inom rådet. Som ett synligt bevis på rådets och distriktslogens uppskattning överlämnade br DT. en bukett blommor till str Persson.

Den andra dagens förhandlingar föregingo i Ordenslokalen i Sundsvall.

På pingstdagens afton fungerade SGU-avdelningen i Sundsvall som värdar vid ett synnerligen trevligt samkväm med tésupé i Ordenslokalen. Br Wigur uppträdde som konferencier och presenterade ett välkomponerat och omväxlande program, omfattande sång, musik, allsång, allmänbildningstävlan m. m.

v. DT., br. Werner Westberg.

Av de överlag väl framförda programpunkterna fäste man sig främst vid br Sture Åströms solosång.

Ordenssyskon !

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Verkstad: SJÖGATAN 21, Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Kol - Koks

Byggnads-material

Tegel

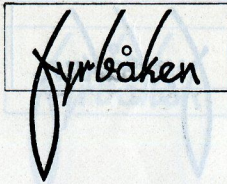
Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS

Storgatan 26.

Tel. Namnanrop.

SUNDSVALL

Lyckad tävling

i terräng-D.-M.

Söndagen den 11 juni ägde DM i terränglöpning för distriktets godtemplare rum i Sundsvall med SGU:s idrottsförening som arrangör. Starten skulle ske kl. 10 vid Sundsvalls idrottspark, men efter det domedagsväder som dagarna före dragit över våra nejder, hade skogsstigarna förvandlats till forsande bäckar som lekte av våryra och för

SGU-avdelningarna

räddningsplankor

som arrangörer

övrigt var terrängen förvandlad till sumpmarker varför den av arrangörerna upplagda banan strax före tävlingen måste omläggas och förkortas. Banan blev c:a 2500 mtr. för både seniorer som juniorer. Vid 11-tiden kunde starten ske gemensamt för seniorer och efter någon minut skickades juniorerna iväg.

Som väntat blev Sven-Erik Stegeby segrare i seniorklassen och tippade Arild Wiklander i juniorklassen.

Omedelbart efter loppet följde prisutdelning och prislstan fick följande utseende:

Georg Bergne

RAKSALONG

VIVSTA-NÄS.

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Seniorer:

- 1) S. E. Stegeby, SGU, Sundsvall 10,34,6
- 2) Tore Eriksson, S G U, Ånge 11,20,4
- 3) Malte Eriksson, Rätt och Sanning, Sundsvall 11,26,4
- 4) R. Hansson, Vår Borg, Söråker 11,36,0
- 5) T. Gustafsson, SGU, Sundsvall 11,37,5
- 6) Birger Hallin, Vår Borg, Söråker 12,03,0

Juniorer:

- 1) Arild Wiklander, Segerlönen, Söråker 11,00,0
- 2) Gilbert Eriksson, Fridshemmet, Ånge 11,25,0
- 3) Bernt Lundberg, Segerlönen, Söråker 11,35,0
- 4) Bengt Eriksson, Lyckan, Östermalm 11,42,0
- 5) Bertil Eriksson, SGU, Ånge 11,42,0
- 6) T. Melander, Nordens Kämpe, Nordanede 12,38,0
- 7) S. Öberg, Gambettas Minne, Klingsta 13,04,0

Arrangörerna, SGU:s Idrottsförening i Sundsvall, fullgjorde sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt och i betraktande av att de haft så kort tid på sig att reklamera för tävlingen, får man anse att deltagareresultatet var bra.

SGU:s IF har varit Distriktslogens idrottslednings räddningsplanka fle-

ra gånger då arrangörer från det övriga distriktet ej kunnat framletas och de skola ha tack för detta och för sitt alltid visade stora idrottsintresse.

—g.

Sådant är livet

I kampen mot fylleriet har nykterhetsmannen tusen argument men nästan ingen daglig tidning.

Förr i tiden sökte Diogenes med ljus och lykta efter en människa. Nu förtiden söker människan med ljus och lykta efter en man som kan låna bort sin motbok.

Sprit är det mest effektiva av alla rengöringsmedel. Med ett par tre supar kan man tvätta kulturfernissan av en greve.

Om tyngdlagen hindrade åtkomsten av alkohol, så skulle man yrka på att det tillsattes en kommission för att utreda dess avskaffande.

Om Literns vänner finge råda, skulle det i framtidens samhälle inte finnas andra offentliga ställen än krogar och bekvämlighetsinrättningar.

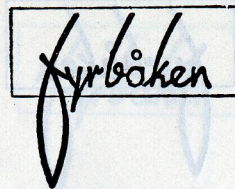
Vore mänsklighetens välfärd beroende av skålar, skulle krig och fattigdom för länge sen vara okända begrepp.

DANSKT:

For Silde!

Der var i Gaar en Herre, der va saa uheldig at falde i Vandet i Nyhavn, fortæller "Berlingske Tiden- de". Mens han laa og plaskede dernede, rakte en behjertet Mand sin Paraply ud for at hale ham op.

— Jeg tror ikke, det kan ytte, sa' Manden i Vandet, jeg er allerede helt gennemblodt!

Nu grönsar alla ängarna
en vårens dag
och stämmer hjärtesträngarna
till ljust behag.

Och blommor står i backarna
kring våra hus,
och ungdom sätter klackarna
i vägens grus.

(Ur Motorföreläsningen).

Högt över granskogstopparna
har cirrus bal,
och saven står i knopparna
på björk och al.

Vem minns nu allt betungande
och vinteer kallt,
då allting är så sjungande
och ljust är allt.

EMIL HAGSTRÖM.

SGU:are!

Vid sitt senaste sammanträde beslutade distriktsrådet att den eller de SGU-avdelningar som skaffade de flesta grundlogemedlemmarna vid distriktslogens jubileum vid nästa årsmöte skall erhålla en bordsflagga. (SGU eller IOGT).

Var och en hoppas att detta år, vår Ordens jubileumsår, skall präglas av framgång och stabilisering. Var och en kan bidra till att denna förhoppning inte kommer på skam. SGU:arna kan knappast göra sin insats på ett lämpligare sätt än att med all energi och kraft delta i denna tävlan och därigenom ge grundlogerna och med dem Orden ökad styrka och effektivitet. Vilken SGU-avdelning blir det alltså som får mottaga flaggan vid nästa årsmöte? (Distriktsrådet har ingenting emot att dela ut flera flaggor om striden skulle bli knivskarp — tvärtom.)

Norska fadderbarn

Norges barn lida nöd. Vi kunna och vi böra uppfatta det inte endast som en plikt utan som en heder att få hjälpa dem efter vår förmåga. Varje loge kan t. ex. ta ett fadderbarn. Det bör inte ligga utanför logarnas förmåga. Logen Vivan i Vivstavarv har redan åtagit sig ansvaret för tre fadderbarn. Det är ett exempel som bör mana till efterföljd.

Meddelande

Vid distriktsrådets sammanträde den 12 juni förrättades följande val:
Verkställande utskott: DT, FvDT, DS, DSk och DUL.

Programråd: DSK, DUL, DR och DLSN.

Ordenshuskommitté: DLSN och bröderna Fritz Gillgren och J. O. E. Åslund.

Representanter till Medelpads nykterhetsförbund: FvDT, DLSN och DSL.

Redaktionskommitté för Fyrbåken: DS, DSK, FvDT, DLSN samt broder Gösta Söderlund, Sundsvall.

Till redaktör och expeditör av Fyrbåken valdes DS.

Sundsvall den 13 juni 1944

Hans Norling.
DS.

Kungörelse

För arbetsåret 1944—45 finnas fyra folkhögskolestipendier att söka för medlemmar inom Medelpads distrikt. Stipendierna uppgå till vardera tjugofem kronor och få av stipendierna användas till valfria studier vid valfri folkhögskola.

Ansökan om folkhögskolestipendium skall vara distriktssekreteraren tillhanda senast den 1 okt. 1944.

Sundsvall den 12 juni 1944.

Erik Olsson. Hans Norling.
DT. DS.

DANSKT: Sprogets Dagligdag

Ved Rusmodtagelsen i Studenterforeningen i København sagde Digteren Kjeld Abell:

Vort Sprog passer os og føjer sig for os, og man kan bruge det paa en morsom Maade. Men det egner sig ikke til officielt Sprog. Man bliver let til Grin, hvis man gør vort Sprog højtideligt. En Helt vil have svært ved at udtrykke sig paa Dansk. Det er jævnt, men det har en egen folkelig Fornemhed. Og vi kan gemme os selv i det, vi kan lege Skjul med vore inderste Følelser. Det er Sprogets henrivende Dagligdag, vi holder af — og trænger til.

Rusmodtagelse recentiorsmottagning.

Malerens Paafund

Den tyske Maler Lenbach sad engang i en Restaurant. Ved Bordet ved Siden af sad en Herre og en Dame, der stirrede ustandseligt paa den berømte Maler. Saa tog Lenbach sin Tegneblok og begyndte at tegne, idet han atter og atter saa hen til Damen. Til sidst blev den anden Herre vred og sagde til ham:

— Jeg forbyder Dem at tegne min Hustru!

— Er det Deres Hustru? spurgte Lenbach og viste Manden sin Tegneblok, hvor han havde tegnet en Gaas.

u s t a n d s e l i g t o a v b r u t e t .

Vår europeiska beundran för militär heroism och martyrskap har skapat den uppfattningen hos oss, att en ädel död är viktigare än ett ädelt liv, och att en lång följd av brott och galenskaper kan utplånas genom en enda handling av fysiskt mod.

Aldous Huxley.

KONDITORI

Elegant
men trivsamt

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 4195

Per Olov Söderberg

Lördagen den 20 maj vigdes till grifftero stoftet efter den unge ordensbrodern Per Olov Söderberg. Den stämmingsfulla och gripande sorgeakten ägde rum i gravkapellet i Sundsvalls kyrkogård där en anse- nlig skara ordenssyskon och vänner hade samlats för att hedra den så hastigt bortgångne ordensbrodern. IOGT-Scouterna bildade häck utan- för gravkapellet när sorgetåget an- lände. Kapellet, i vars kor med den i svenska flaggan insvepta kistan för- ut placerats, var vackert prydd med blommor och levande ljus och under akten paraderade medlemmar från IOGT-scouterna, logen Strid och Frid, ungdomslogen Vårt Hopp och SGU med florbekämpade fanor. Den högtidliga akten inleddes med Cho- pins sorgemarsch, utförd på orgel av musikkdirektör J. Hult, varpå kom- minister Alf Nordborg sjöng "Det brister en sträng härnere" av Anjou. Komminister Nordborg höll ett varmhjärtat griftetal och erinrade om den bortgångnes goda personlig- het och föredömliga scoutgärning. Han var "alltid redo" till pliktupp- fylld gärning i det goda och foster- landets tjänst.

Under stilla sorgemusik utbars kistan av den hädangångnes kam- rater. Vid den öppna griften ned- lades en vacker blomstergård av de närmast sörjande och väkretsen samt av ett flertal organisationer. För logen Strid och Frid talade br. Tage Dahlin, för u-l. Vårt Hopp br. Oskar Jansson, för IOGT-scouternas di- strikt br. Olle Persson samt nedlades kransar från scoutkåren Vikingarna, scoutkåren i Matfors och Alnö, IOGT-scouternas Garantförening i Sundsvall, SGU:s Idrottsförening, St. Georgskommittén, militärförlägg- ningen i Boden m. fl. Vid kransned- läggningarna sänktes de olika fanor-

na till den sista hälsningen. Som av- slutning på den högtidliga akten bil- dade scouterna häck kring graven och gav Per Olov den sista scouthäls- ningen.

Per Olov, ditt liv blev kort men din gärning stor. Du lämnar ett tom- rum efter dig som blir svårt att fyl- la. Vi skola hedra ditt minne genom att med all kraft fortsätta arbetet för ditt kära scouting.

Vi lysa frid över ditt ljusa minne.

—g.

Johanna Liljedahl

Söndagen den 14 maj vigdes en av logen Skönborgs äldsta och trognas- te medlemmar, änkefru Johanna Li- jedahl, Skönsberg, på Byns kyrko- gård till den sista vilan.

Den stora skaran av sörjande, som följde den gamla till hennes sista vilorum tågade in i gravka- pellet under tonerna av Preludium i d-moll av Bach, utförd på orgel av kantor Angergaard. Jordfästningen förrättades av komminister Hjalmar Sundsvall, som i sitt griftetal utgick från orden i Ps. 23:73 och förrättade begravningsmässan. Kistan utbars till graven under det Chopins sorg- marsch spelades. I teten för tåget till graven gingo förutom representanter för den politiska organisation str Liljedahl tillhört, medlemmar av logen 278 Skönborg med florbekämp- da standar. Vi griften höllos flera tal och en myckenhet av blommor nedlades. Br Hjalmar Söderlund ta- lade för logen Skönborg samt före- drog Godtemplarordens begrav- ningsceremoni. Sedan br Söderlund företagit för tillfället skrivna verser

Ida Olsson

Logen 101 Strid och Frid har åter förlorat en av sina medlemmar på grund av dödsfall, då str Ida Olsson avled den 20 maj 1944.

Str Olsson var född den 16/8 1863 och ingick i logen som ny med- lem den 10/2 1894, erhöll 2:dra gra- den den 8/4 1899 och distriktsloge- graden år 1900.

Jordfästningen ägde rum den 27/5, då LD på logens vägnar nedlade en krans. Parentation efter br Per- Olov Söderberg och str Ida Olsson förrättades vid logens möte den 31 maj.

Meddelande

Vid distriktsrådets senaste sam- manträde beslutades till varje loge utsända tre ex. av Distriktslogens grund- och tilläggsstadgar. I Fyrbå- ken kommer sedan fr. o. m. nästa nummer att införas de ändringar till dessa som tidigare beslutats. Efter varje ändring kommer att hänvisas till motsvarande paragrafer i de gam- la stadgarna, varvid logerna ha till- fälle att jämföra de olika lydelserna och inkomma till distriktsrådet med eventuella erinringar.

ARBEIDE

— Ikke nekt! Du har aldri arbei- det.

— Nei, men da jeg var ung, ville jeg selge magnetiske miner. Dess- verre var de ikke oppfunnet den- gang.

nekte neka.

samt nedlagt logens krans sänktes standaret till avskad.

+

Parentation över str Liljedahl för- rättades i logen Skönborg söndagen närmast före pingst, enligt ritualens vackra ord samt ett tal av br C. J. Dahlkvist. Vid tillfället voro flera av str Liljedahls närmaste släktin- gar som logens gäster närvarande.

Severin Asp.

Fredagen den 9 juni fyller verk-mästaren Severin Asp, Vivstavav, femtio år. Asp är inföding på "varvet" och son till förre polismannen därstädes. Hela sin tid har han varit sin hemtrakt trogen och är numera anställd som förman vid sulfatfabriken.

"Seve" har haft sitt stora intresse i logen Vivan och dess byggnadsför-ening. Under en tidigare period var han bland de aktivaste och ledande i logen. Hans praktiska kunnighet togs tidigt i anspråk av arbetet med logens lokal och även numera, sedan han officiellt slutat i styrelsen, ser man honom på lokalen. Flera generationer ungdomar har varit vana att möta hans soliga leende vid sina besök på lokalens olika tillställningar.

Alldeles speciellt har dock teatern fångat honom. Under årtionden har han stått i ledningen för logens amatörer. Många både roliga och allvarliga bra saker har framförts under hans regi. Seves känsla för nyanser och finesser kom i förgrunden på ett särskilt sätt då det gällde instruktion för teater. Där har han som ingen annan fått kamraterna med sig och inspirerat dem till prestationer ibland högt över deras normala standard.

Vi saluterar på femtioårsdagen en bra karl, en aktiv nykterist, en trågen arbetare på samhällets förbättring.

E v o.

vet vad? - om dessa frågor!

Fråga: En tidning påstår att ingen numera kan bli berusad på restaurang. Detta är lika omöjligt som för en kamel att gå igenom ett nålsöga. Hur förhåller det sig med den saken?

Källe.

Svar: Prof. Gunnar Dahlberg och byråchefen Henric Klackenbergs har inhämtat uppgifter om den saken från 30 stadssamhällen. De fick in uppgifter om 13.118 fylleriförseelser eller 26 procent av samtliga fylleriförseelser år 1942. I 4.521 fall eller 34 procent av samtliga hade vederbörande berusad sig uteslutande på restaurang. Snabbutredningen visar att restaurangernas — läs krogarnas! — andel i fylleriet ökat med nära 100 procent under de första krigsåren.

Fråga: I MT påstår en skribent, att det inte förekommer något ungdomsfylleri på landsbygden. Landsbygden befolkning blir förvånad när den hör talas om något sådant, påstår han. Kan jag få veta hur det förhåller sig med den saken.

Socialdemokrat.

Svar: Om skribenten slår upp statistisk årsbok för 1943, så kan han å sidan 228 inhämta, att det år 1942 å landsbygden beivrades 10.178 fylleriförseelser: 38 av dessa hade begåtts av kvinnor och 3.581 av ungdom. I snabbutredningen kan vidare inhämtas, att fylleriet på landsbygden ökat med 21 procent under de tre första krigsåren.

I hela riket dömas nu varje år över 10.000 unga män och kvinnor för offentligt fylleri. Man får emellertid hålla i minnet, att det är ett mycket begränsat antal fyllerister som "trillar dit" för fylleriet. Överallt där det saknas en effektiv ordningsman sker ingenting.

Fråga: En ledarskribent uttrycker som sin mening, att det är ett relativt ringa antal personer som missbrukar sprit. Underförstått bör man alltså inte fästa något större avseende vid dessa. Vad kan man säga om detta?

Abel.

Svar: Om endast tio personer missbrukade alkohol, så vore detta

tio för mycket. Nu kan man emellertid på säkra grunder fastslå, att det åtminstone finnes 100.000 personer som missbrukar alkohol i vårt land. Prof Olof Kinberg har framhållit, att det finnes så många alkoholskadade personer i landet. Med alkoholskadade förstår man alltså personer som druckit så pass att de skadat sig själva eller sina närmaste. En person kan nämligen vara relativt svårt skadad, fastän han något så när tillfredsställande uppehåller sitt arbete. Men en dag där denna person knall och fall av svåra inre alkoholskador. Men detta kommer ingalunda i dödsattesten, men den som känner alkoholskadorna vet i alla fall hur det står till.

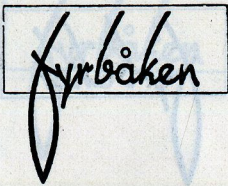
Fråga: Undertecknad läser i en tidskrift, att talet om militärt fylleri

Under tiden mars och april 1944 ha följande medlemmar i Medelpads distrikt erövat facklan:

Grundlogemedlemmar: Birgit Andersson, Erik Törnberg, Bengt Jonsson, Elsa Videll, Gunvor Jansson, Kurt Andersson, logen 228 Skönborg, Skönsberg, Axel Malmberg, Vilfrid Larsson, Sverker Larsson, logen 2670 Nytt Ljus, Alby.

Ungdomslogemedlemmar: Maj-Britt Bergström, Hjördis Olsson, logen 733 God Vilja, Lucksta, Barbro Nyström, Kerstin Nyström, Naime Jonsson, logen 641 Majblomman, Torpshammar.

★ Vår ★

Nytt för året

är en myt. Jag har nog sett en del med egna ögon, men jag skulle gärna vilja veta hur det rent statistiskt ligger till med saken.

Korporal.

Svar: På denna fråga ger snabbutredningen tillfredsställande svar. Den visar nämligen att år 1942 — vi är litet sena med uppgifterna — fälldes av militära domstolar 5.089 disciplinstraff för fylleri. Det militära fylleriet har ökat med 170 procent sedan 1938. År 1942 satt 14 officerare, 26 underofficerare och 141 meniga man i finkor för fylleri. Den nye överbefälhavaren har emellertid sagt ifrån, att han inte kommer att tolerera spritmissbruk.

Fråga: I mitt liv- och husorgan förekommer var och varannan vecka uttrycket nykterhetsfantast. Vad kan man förstå med detta uttryck?

Partiman.

Svar: Såvida jag vet har aldrig någon försökt sig på att definiera detta begrepp och man får därför anse att det är uttryck för tankelättja. Nordisk familjebok har intet att förmla om nykterhetsfantast. Men den talar däremot om, att en fantast är en verklighetsfrämmande människa. En nykterhetsfantast är alltså en person, som är verklighetsfrämmande nog att tro att människorna ska sluta upp med att fördärva sig själva. Det skall villigt erkännas att nykterhetstanken hör till de djärvaste tankar som tänkas. Men alldeles hopplös är den inte — det finns ju många hundratusen själar i varje land, som visar att de kan både leva och arbeta utan sprit.

Fråga: En tidning skriver att det är höjden av dumhet att tro, att man kan hejda efterfrågan på sprit genom att höja priset? Jag skulle gärna vilja veta hur det förhåller sig med den saken.

Antibachus.

Svar: Som ni vet är det många sanningar, som av de inskränkta och fåkunniga behandlats som dumhet och fantasteri. När vår vän Gallilei upptäckte att jorden rörde sig kring sin axel, så brändes han på bål av samma slags folk som nu kallar den dum, som vet litet mer än vederbörande själva. Det förhåller sig nämligen så, att i Danmark har det höga

Sakta, sakta har slöjan dragits bort från den isiga jord, och ännu en gång har våren kommit tillbaka till Nord.

Nu brinna de vårnattens stjärnor, som löften åt alla ge, om en vår med blommor och skördar, om en vår vi i längtan se.

Du minns väl de solvarma stränder och björkarnas vårgröna blad, du minns väl hur blommorna växa i en strålände färgrik parad.

All glädje som våren kan skänka, den ligger så nära i dag.

Men ändå är det som om sinnet fylldes av en vintervinds kalla drag.

Säg, kanske du också minns, som ett moln över vårhimmel blå, alla sorger, all nöd och fasa, vars bud varje timme oss nå.

Det är så svårt för oss att glömma dem som borta på fjärran kust, bakom vallar och taggtråd bida en vår utan hopp och lust.

Mitt i vårdagens jublande löfte, om att livet skall spira igen, skall de falla som blommor en frostnatt, miljoner av framtidens män.

De skall aldrig se solljuset flöda över mognande fält en gång.

De skall falla en vårdag, när jorden nyss lossnat ur vinterns tvång.

Om det driver ett moln över solen, när vi minns det öde de fann, skall vi dock veta, att striden för frihet, den är värdigt vart hjärta som brann.

De tusende offer åt livet, skall ej vara förgäves då, om en värld i frihet växer, där de under smärta så.

(Ariel.) JOHN ANDERSSON.

priset pressat ned efterfrågan på sprit från drygt 9 liter 1913 till 1 liter 1920 och framåt. I England och Holland har en djärv prispolitik åstadkommit samma fenomen, fast inte fullt så revolutionerande som i Danmark. Även i Fredens gamla Sverge har prisskruven hejdat spritkonsumtionen. Vi skulle ha haft en högre konsumtion och flera fyllerister om inte priset bromsat upp efterfrågan. Se dr Erik Englund's "kurvor" i Reformatorn för 1 april!

E. F.

Idrottsledaren.

Varje loge och S. G. U.-avdelning samt även kretsloge om det anses behövt, skall numera välja en idrottsledare och till distriktsidrottsledaren inrapportera valet. Idrottsledaren tillhör tjänstemannauppsättningen eller styrelsen och har till uppgift att överhuvud främja idrotten och gymnastiken. Till idrottsledarens viktigare uppgifter hör att uppehålla kontakten mellan platsens godtemplaridrottsförening och logen resp. avdelningen.

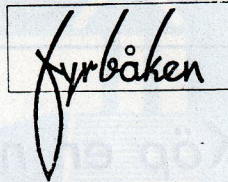
Godtemplarrådet.

På de platser där det finns en eller flera loger, avdelning, ungdomsloge och andra godtemplarorganisationer bör det finnas ett godtemplarråd, som skall vara ett samarbetsorgan. Godtemplarrådet är sammansatt av resp. LT, avd.-ordf., Ungd.-ledare, kårchef, ordf. i byggn.-styrelse etc. samt dessutom en vald person från varje institution. Där det finns olika avdelningar inom ett godtemplarsamhälle kan det lätt uppstå kollisioner mellan olika tillställningar, vilket kunde undvikas genom bättre kontakt. Det föreligger även en del arbetsuppgifter, som ett samarbetsorgan kan sköta långt bättre än en ordensavdelning, t. ex. den offentliga propagandan. En utmärkt instruktion finns i Godtemplarordens årsmöteshandlingar 1943. D.-rådet äger rätt att påbjuda införande av ett sådant godtemplarråd. Men bäst är ju, om det sker frivilligt.

Ungdomskommittén.

För skötandet av ungdomsverksamheten skall en ungdomskommitté väljas (förutvarande verkställande kommitté.) Ungdomskommittén väljes av grundloge, S. G. U.-avdelning, scoutkår, och ungdomslag samt av ungdomslagens äldre medlemmar med lika antal ledamöter av varje valkorporation. Logeungdomsledaren är logens självskrivne ledamot av ungdomskommittén och bedrivs ingen ungdomsverksamhet är han självskrivne ordförande i kommittén.

Adressförteckning

Distriktstjänstemän:

- DT. Länstrafikledare Erik Olsson, Box 502, Östrand, tel. Sundsvall 7220.
- F. vDT Folkskollärare Magnus Hovlin, Matfors, tel. 99.
- v. DT Handelsföreståndare Werner Westberg, Erikslund, tel. 94.
- DS Redaktör Hans Norling, Box 826, Skönsberg, tel. Sundsvall 4728
- DSk Tulluppsyningsman Gösta Nordberg, Rosenborgsg. 15 b, tel. 1352.
- DUL Fabriksarbetare Fridolf Persson, Ljusvik, Essvik, tel. Sundsvall 62339.
- DLSN Köpman Thure Lindh, Vivstavarv, tel. Sundsvall 7367.
- DSL Fabriksarbetare Sixten Bäckström, Stockviksverken.
- DR Fröken Ingrid Englund, Vii, Alnö, tel. Sundsvall 68127.
- DM Köpman Oskar Jansson, Rebet-skygatan 20, Sundsvall, tel. 2823.
- f. DT Kommunalkamrer N. O. Englund, Njurunda, tel. 71.
- DIL DSk.
- DA DSk.
- Red. för distriktslogens organ Fyrbåken DS.
- Ombud för Ref. Föreståndare Erik Nilsson, Kvissleby, tel. Sundsvall 62360.
- Ombud för nödhjälpsfonden DS.
- Ordenshuskommitténs korresponderande ledamot: DLSN.
- Militärkommitténs korresponderande ledamot: Murare Einar Wigur, V. Esplanadgatan 18, Sundsvall, tel. 56424.

Revisorer:

- Bankdirektör Waldemar Söderström, Nybrogatan 21, Sundsvall, tel. 2298.
- F. distriktschef O. Arfström, Torggatan 16, Sundsvall, tel. 3624.
- Sjukvårdskommitténs korresponderande ledamot: Fröken Karin Söderlund.

Loger och LD:

- 101 Strid och Frid: Age L. Sundkvist, Granmodal, Sundsvall.
- 156 Rätt o. Sanning: Folke Åström, Vasagatan 3, Skönsberg.
- 157 Flink och Färdig: Erik Olsson, Neptunigatan 3, Sundsvall.
- 158 Hälleberget: Viktor Lindberg, Storgatan 41, Sundsvall.
- 159 Harmoni: Tage Persson, Box 219, Skönsmon.
- 160 Lyckan: Erik B. Olsson, Skoltåtet 1, Sundsvall.

- 161 Välkomsthemmet: Fritz Gillgren, Skönvik.
- 172 Livräddningsbojen: G. A. Johansson, Box 1032, Svartvik.
- 176 Folkets väl: K. Albin Persson, Strand, Alnö.
- 193 Fredsförbundet: Vitalis Olsson, Skyttberg, Skönvik.
- 195 Stödjepelaren: Hilding Österlund, Box 137, Stöde.
- 196 Enighet: Frans Lundqvist, Box 22, Hovid.
- 228 Skönsborg: Curt Andersson, Box 804, Skönsberg.
- 229 Hoppets Stråle: Louis Berglund, Kungsnäs, Selånger.
- 241 Dalens Stjärna: Herbert Ritzen, Tunadal, Fillan.
- 249 Folkets Lycka: Fritz Hallberg, Hallsta, Loning.
- 246 Stridshjälten: K. E. Sjöberg, Fack 27, Kvissleby.
- 228 Vaksam, Helgar Nordensson, Byn, Liden.
- 292 Samfundets stöd: Petrus Jons-son, Hängsta, Indal.
- 303 Ljusstjörningen: J. Konrad Högberg, Kölsillre.
- 356 Gambettas Minne: Bernhard Åslund, Klingsta.
- 369 Sundhet: Fridolf Söderlind, Sundsbruk.
- 384 Riddar Huss: Gustav Moberg, Ljungaverk.
- 434 Segerkämpan: Nils Bergman, Specksta, Matfors.
- 977 Tunaborg: John Östman, Box 1337, Matfors.
- 978 Fränsta kämpe: Helge Berglund, Koop., Fränsta.
- 1065 Segerns banér: Vitalis Hedkvist, Fagerviksverken.
- 1134 Carlshem: K. J. Karlsson, Ankarsvik.
- 1585 Stridsbasunen: H. Engman, Box 157, Essvik.
- 1960 Magnus Huss: Gunnar Edström, Västanå, Erikslund.
- 1970 Senapskornet: Axel R. Broman, Galtström, Maj.
- 1973 Fridhemmet: Joh. E. Johansson, Box 760, Ånge.
- 2050 Ljungan: Elis Vilson, Box 99 Torpshammar.
- 2051 Segerlönen: Fredrik Sundling, Myckeläng, Söråker.
- 2057 Sädeskornet: Algot Eriksson, Sandarna, Stavreviken.
- 2058 Vivan: Erik Olsson, Box 502, Östrand.
- 2290 Styrcan: frk. Sigrid Anell, Lidensboda.
- 2369 Ledstjärnan: Martin Nilsson, Gästa, Maj.
- 2380 Fridsam: Erik P. Tjärnlund, Anundgård.
- 2690 Nytt Ljus: Axel Malmberg, Alby.
- 2854 Vår Borg: Helmer Genberg, Nya Söråker, Söråker.
- 2961 Alnö Framtidshopp: J. O. E. Åslund, Wii, Alnö.
- 2985 Hoppets hem: Emil Svedin, Box 14, Nedansjö.
- 3108 Vallens Framtid: Axel Håden, HaverövalLEN.
- 3116 Framåt: fru Hulda Olsson, Box 1, Fränsta.
- 3494 Framtidsminne: Per Bergström, Byberget.
- 3194 Pingstliljan: frk. Anna Odelberg, Överturingen.
- 3485 Skansbanéret: Hendry Höglin, Järkvitsle.
- 3525 Tidens Tecken: Erl. Lundström, Stockviksverken.
- 3583 Sättnaborgen: J. F. Vesterlund, Flata Kovland.
- 3715 Vinterbloss: J. W. Öberg, Västanå, Maj.
- 4120 Nordens kämpe: Erik Gerhard Sjölander, Fack 24 Nordanede.
- 4461 Nyborg: J. F. Sundström, Box 51, Östavall.
- 4577 Fredstjärnan: Jonas A. Hellsten, Gälegård, Viskan.
- 4753 Bøljan: J. Albert Björk, Björk-ön, Njurunda.
- 4898 Vinterny: Ossian Näslund, Krigsbyn, Näset, Svarvarböle.
- 5240 Kamratkretsen: fru Jenny Öhman, HaverövalLEN.
- 5246 Bredsjön: And. Rub Viklander, Bredsjön, Ljustorp.

DET VAR NETTOPP DET.

Den gamle sjømann satt og fortalte:

— Det verste jeg har opplevd var en storm i det indiske ocean. Jeg reiste den gangen med "Håpets anker" og var på vei fra Hamburg til New York. Og da vi kom til det indiske ocean...

— Men iall verden, hva hadde dere å gjøre i det indiske ocean?

— Tja det var jo nettopp det jeg sa til kapteinen. Hya i svarteste har vi å gjøre i det indiske ocean? sa jeg.

Köp en ny kvalité - CYKEL

nu när den är LICENSFRI, eller låt oss renovera er gamla. Stor sortering cykel- delar i lager. Däck VULKAS. Gamla vel. i utbyte. OBS. Full sortering fiskredskap.

Broderligen

OLLE PERSSON

Ö. Esplanadgatan 17.

Telefon 1773. (Intill Svea-bio.)

IOGT-vimplar i lager.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER

RÖR

RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.

Har levererat Radiogrammofonen till Logen 2058 Vivian, Vivstavarv.

*För goda köp -
till rätt pris borga*

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KPS
Själservering

ideal-
matställe
för alla!!

Inga
drickspengar

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADSRARBETEN.

STADENS

POPULÄRA OCH TRIVSAMMA

BOKHANDEL

ÄR

NYMANS

Tel. 3508. SUNDSVALL. Tel. 3608

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser

Affischer

Program

Papper och Kuvert

samt Brevkort

Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5

Sundsvall

Tel. 4588.